
УДК 811.512.122

ББК 81.2 Қаз-9

Қ 17

Қазақ тілін меңгерудің базалық деңгейі үшін сөздер мен сөз тіркестерінің минимальды қорын Қазақстан Республикасы Мәдениет министрлігі Тіл комитетінің тапсырысы бойынша Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі «Ұлттық тестілеу орталығы» Республикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны дайындады.

Пікір жазғандар:

Р.Ә. Авакова, М.С. Атабаева, Е.Қ. Әбдірәсілов, Л.Б. Киманова, С.Б. Қоянбекова, Ж.А. Манкеева, А.Б. Салқынбай, А.А. Сатбекова, Ш.Б.Сейітова, А.Р. Сулькарнаева.

Қ 17 Қазақ тілін базалық деңгейде меңгерудің деңгейлік тақырыптық лексикалық минимумы/Құрастырушылар: З.С. Күзекова, Т.Т. Аяпова, Ф.Ш. Оразбаева, М.Қ. Мамаева, – Астана: Ұлттық тестілеу орталығы, 2011. – 54 бет.
ISBN 978-601-7185-41-1

Сөздер мен сөз тіркестерінің минимальды қорында қарым-қатынас жасауда белсенді қолданылатын лексикалық бірліктер грамматикалық категориялар және мағыналық тақырыптар бойынша топтастырылған. Басылым – азаматтардың қазақ тілін меңгеру деңгейін бағалау жүйесі – ҚАЗТЕСТ-тің материалдарының бір бөлігі болып табылады.

Лексикалық минимум тіл үйренушілерге, қазақ тілін екінші тіл ретінде, шет тілі ретінде үйренушілерге, тест тапсырушыларға, оқытуға, сондай-ақ, оқытушыларға, оқу құралдарының авторларына, зерттеушілер мен ғалымдарға, ізденушілер мен студенттерге және барша оқырман қауымға арналған.

Лексические единицы, употребляемые в процессе общения, в минимальном фонде слов и словосочетаний сгруппированы по грамматическим категориям и тематическому содержанию.

Данное издание является одним из структурных частей методических материалов системы оценки уровня владения казахским языком – ҚАЗТЕСТ.

Лексический минимум предназначен для изучающих язык, изучающих казахский язык как иностранный или как второй язык, для тех, кто сдает тест, для преподавателей, авторов учебных пособий, исследователей и ученых, соискателей и студентов, а также для широкого круга читателей.

ISBN 978-601-7185-41-1

УДК 811.512.122

ББК 81.2 Қаз-9

© Қазақстан Республикасы Мәдениет министрлігі Тіл комитеті, 2011

© Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

«Ұлттық тестілеу орталығы», 2011

ҚАЗАҚ ТІЛІН

меңгерудің тақырыптық
лексикалық минимумы

тақырыптық, мағыналық топтастыруға негізделген қазақша – орысша – ағылшынша лексикалық минимум

Тематический
лексический
минимум
владения
казахским
языком

Lexico thematic
minimum of the
kazakh language
knowledge

Базалық деңгей. Жалпы меңгеру
Базовый уровень. Общее владение
Pre-intermediate level. The general knowledge

Тілдің лексикасы тіл құралдары жүйелерінде тілді оқыту мазмұнының маңызды компоненті болып табылады. Бұл сөйлеу әрекеттері: тыңдалым мен айтылым, оқылым мен жазылымның бастапқы және қажетті құраушы материалы болады. Тіл үйренуде табысты нәтижелерге қол жеткізу үшін тілді оқытумен қатар тілді меңгеру деңгейлерін бағалауды жүзеге асырып отыру қажет. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік тілді меңгеру деңгейлерін бағалаудың мұндай механизмі болып ҚАЗТЕСТ жүйесі саналады.

Халықаралық тәжірибелерге ұқсас тіл білімін бағалаудың отандық жүйесі – ҚАЗТЕСТ тестіленушінің коммуникативтік қабілеттіліктерін бағалауға бағытталған. Бұл – Қазақстан Республикасының азаматтарының және Қазақстан Республикасының аумағында түрлі әрекеттерін жүзеге асырушы шетел азаматтарының қазақ тілін меңгеру деңгейлерін анықтайтын жүйе. Отандық жүйенің әдістемелік қоры қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік құзыреттіліктерін анықтайтын Қазақстан Республикасының мемлекеттік стандарттарына негізделген*.

Тіл үйрену тәжірибесінде лексикалық минимумдарды қатар үйрену міндетті түрде ұштасып отырады. Лексикалық минимум сөздік қордың кеңеюіне, белсенді және пассивті сөздік қордың қалыптасуына ықпал етеді. Ұсынылып отырған лексикалық минимум қазақ тілін меңгерудің әрбір деңгейіне сәйкес келетін (қарапайым, базалық, орта, ортадан жоғары және жоғары деңгейлер) минимальды сөздер мен сөз тіркестерінің жиынын қамтиды. Минимум қазақ тілін өз бетінше үйренуге және қазақ тілін меңгеру деңгейін бағалауға бағытталған. Минимум шет тілін үйренудің әлемдік және еуропалық стандарттарының принциптеріне, сонымен қатар Қазақстан Республикасының қоғамдық-әлеуметтік ерекшеліктеріне сәйкес құрастырылған. Қарапайым деңгейде лексикалық минимум 800 бірлікті, базалық деңгейде – 1783 бірлікті, орта деңгейде – 2229 бірлікті, ортадан жоғары деңгейде – 3954 бірлікті, жоғары деңгейде – 5060 бірлікті құрайды.

Лексикалық бірліктерді таңдаудың мақсаты қазақ тілінде жаза білу мен сөйлей білуде қолданылатын белсенді сөздік қорды сараптау мен оларды жүйелеу. Осыған орай тілді үйренуші азаматтар үшін тіл үйренуде өз ойын пайымдап, оны айта біліп, сөздер мен сөз тіркестерді тақырыбына сәйкес мағынасы мен қолдану саласына қарай топтастыра білуі, сонымен қатар тілдік бірліктерді дұрыс қолдана алуы сияқты талаптар анықталады.

Әрбір деңгейдің лексикалық минимумы келесі принциптерге негізделген: жүйелілік, сабақтастық, дамытушылық принциптері, коммуникация және нәтижелілік принциптері.

Жүйелі құрастырылған лексикалық минимум тіл үйренушінің қазақ тілінің сөздері мен сөз тіркестерін дұрыс пайдалануға, әртүрлі жағдаяттарда тілдесу тақырыбына байланысты лексикалық бірліктерді дұрыс пайдалану қабілеттерін қалыптастыруға ықпал етеді.

* 1. ҚР СТ 1926-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Қарапайым деңгей. Жалпы меңгеру».
2. ҚР СТ 1928-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Базалық деңгей. Жалпы меңгеру».
3. ҚР СТ 1929-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Орта деңгей. Жалпы меңгеру».
4. ҚР СТ 1925-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Ортадан жоғары деңгей. Жалпы меңгеру».
5. ҚР СТ 1927-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Жоғары деңгей. Жалпы меңгеру».

Аталған еңбекте түрлі тақырыптарға байланысты белсенді сөздер мен қоршаған өмірмен байланысты лексика қамтылған. Минимумдар лексикалық сатылар негізінде құрастырылған және мағыналары, тақырыптары бойынша топтарға бөлінген. Барлық сатылардың мазмұны белгілі реттілікпен бірімен-бірі жүйелі байланыстырылған. Бірінші саты үш сөз табымен көрсетілген. Олар: зат есім, сын есім, етістік. Екінші саты – бұл сан есім, есімдік, үстеу. Үшінші саты – жалғаулықтар, одағайлар. Қазақ халқының мақал-мәтелдері бөлек көрсетілген және олардың орысша, ағылшынша баламалары берілген. Лексикалық бірліктерді сөз таптары бойынша бөліктермен бөліп беру сөздерді сөйлемдерде қолдануды жеңілдетеді, себебі әрбір сөз табы сөйлемде белгілі қызмет атқарады. Тілді тиімді үйрену үшін әрбір сөз табының сөздер жиыны мағыналық топтар мен бөліктерге бөлініп берілді. Бөліктер мағынасы бойынша бірімен-бірі тығыз байланысты сөздерден тұрады.

Қарапайым деңгейдің лексикалық минимумы тіл үйренудің бірінші сатысы болып табылады. Бұл деңгейдің сөздері күнделікті өмірдегі жағдаяттарға негізделеді. Тіл үйренуші күнделікті тұрмыста қолданылатын тілдік материалдарды меңгеруі қажет. Лексикалық бірліктердің синонимдік қатарының семантикалық мағынасының жеткіліксіздігіне байланысты, осы деңгейде лексика-семантикалық алмастырулар болуы мүмкін.

Лексикалық минимумның базалық, орта және ортадан жоғары деңгейлерінде лексикалық бірліктердің семантикалық, стилистикалық жағынан тілдік коммуникацияда дұрыс қолдануы қарастырылады. Бұл жерде лексикалық минимумның (базалық деңгейден ортадан жоғары деңгейге дейін) бірте-бірте кеңеюі, грамматикалық және семантикалық базаның күрделенуіне көңіл аудару керек. Бұл деңгейлерде әдеби тіл нормасын сақтап қолдану ерекше мағынаға ие.

Жоғары деңгейдегі лексикалық минимум өмірдің әртүрлі әлеуметтік салаларына байланысты лексикалық бірліктерді еркін меңгеруге және лексикалық бірліктерді әдеби, ғылыми және кәсіби стильде пайдалануға бағытталған.

Деңгейлердің өсуіне байланысты сөздер мен сөз тіркестері градуальдылық принципі бойынша толықтырылып отырады.

Лексикалық минимум қазақ тілін екінші тіл ретінде, қазақ тілін шет тілі ретінде үйренушілерге, ҚАЗТЕСТ жүйесі бойынша емтиханға дайындалушыларға, оқытушыларға, оқу құралдарын әзірлеуші авторларға, зерттеушілер мен ғалымдарға, ізденушілер мен жоғары оқу орнының студенттеріне, сонымен қатар көпшілік оқырман қауымға арналған.

ПРЕДИСЛОВИЕ

В системе языковых средств лексика является важнейшим компонентом содержания обучения, исходным и необходимым строительным материалом речевой деятельности: аудирования и говорения, чтения и письма. Наряду с обучением, для достижения положительных результатов, необходимо осуществлять оценку уровня владения языком. Механизмом оценки уровня владения государственным языком в Республике Казахстан является система КАЗТЕСТ.

Отечественная система КАЗТЕСТ предполагает оценку коммуникативных компетенций тестируемого, основанную на опыте широко известных и апробированных в мировой практике тестовых систем. КАЗТЕСТ представляет собой достаточно объемную и многогранную систему оценки уровня владения казахским языком граждан Республики Казахстан, а также иностранных граждан, осуществляющих различные виды деятельности на данной территории. Методическая база отечественной системы основана на государственных стандартах Республики Казахстан, определяющих требования к коммуникативным компетенциям по владению казахским языком*.

Обучение языку на практике в обязательном порядке сопровождается изучением лексических минимумов. Лексический минимум способствует увеличению словарного запаса, формированию активного и пассивного словарного фонда. Лексический минимум каждого уровня теста представляет собой минимальное множество слов и словосочетаний, соответствующих определенному уровню владения государственным языком: элементарному, базовому, среднему, уровню выше среднего и высокому уровням.

Минимум направлен на самостоятельное изучение казахского языка и оценку уровня владения языком. Минимум был составлен в соответствии с принципами мировых и европейских стандартов языкового обучения, а также с учетом исторических, культурных, социально-экономических и др. особенностей Казахстана.

На элементарном уровне лексика составляет 800 единиц, на базовом – 1783, на среднем – 2229, на уровне выше среднего – 3954 единиц, на высоком уровне – 5060 единиц. Целью отбора лексических единиц является анализ и систематизация активного и пассивного словарного фонда, употребляемого в письменной и устной речи. В этой связи определяется следующая задача: граждане, изучающие язык, должны уметь осуществлять коммуникативную функцию в виде монологической и диалогической речи.

Минимумы каждого уровня основываются на следующих главных принципах: принцип системности, принцип преемственности, развивающий принцип, принцип коммуникации, принцип результативности. Системный лексический минимум должен способствовать формированию у обучающегося навыка правильного употребления слов и словосо-

* 1. СТ РК 1926-2009 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Элементарный уровень. Общее владение».
2. СТ РК 1928-2009 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Базовый уровень. Общее владение».
3. СТ РК 1929-2009 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Средний уровень. Общее владение».
4. СТ РК 1925-2009 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Уровень выше среднего. Общее владение».
5. СТ РК 1927-2009 «Коммуникативные языковые компетенции владения казахским языком. Высокий уровень. Общее владение».

четаний казахского языка, умения связывать слова и словосочетания, правильно употреблять лексические единицы в соответствии с ситуациями общения.

В данную работу включена активная и пассивная лексика на разнообразную тематику. Минимумы составлены по лексическим ступеням и выделены в смысловые и тематические группы. Содержание всех ступеней взаимосвязано между собой в определенной последовательности. Первая ступень представлена тремя частями речи: имя существительное, имя прилагательное, глагол. Вторая ступень – имя числительное, местоимение, наречие. Третья ступень – союзы, междометия. Отдельно выделен фразеологический фонд казахского языка (пословицы, поговорки) и соответствующие им русские и английские эквиваленты. Разделение лексических единиц по частям речи облегчает употребление слов в предложении, так как каждая часть речи выполняет определенную функцию. С целью эффективного обучения лексические единицы по каждой части речи разделены на смысловые группы и тематические блоки.

Лексический минимум элементарного уровня является первой ступенью изучения языка. Слова данного уровня основаны на ситуациях повседневной жизни. На данном уровне обучающийся должен овладеть разговорным языковым материалом, употребляемым в повседневном быту. На данном уровне возможны лексико-семантические замещения, вызванные недостаточным знанием семантики синонимических рядов лексических единиц.

Лексический минимум базового, среднего и уровня выше среднего предусматривает правильное (семантически и стилистически корректное) употребление лексических единиц в речевой коммуникации. Здесь необходимо акцентировать внимание на постепенном (от базового до уровня выше среднего) расширении лексического минимума и усложнении грамматической и синтаксической базы. На данных уровнях литературная норма языка и ее правильное употребление приобретает особое значение.

Лексический минимум высокого уровня направлен на свободное овладение лексическими единицами, относящимся к различным социальным сферам жизни, а также на грамотное употребление их в литературном, научном и профессионально-ориентированном направлении. Слова и словосочетания по мере возрастания уровня дополняются с учетом принципа градуальности.

Лексические минимумы всех уровней предназначены для изучающих казахский язык как второй и как иностранный язык; для подготовки к экзамену по системе КАЗТЕСТ; для преподавателей, авторов учебных пособий, исследователей и ученых, соискателей и студентов, а также для широкого круга читателей.

INTRODUCTION

In the system of language means lexis is the main component of learning and teaching content; it is an initial and necessary constructional material of speech activity: listening and speaking, reading and writing. The assessment of language knowledge is as necessary as to conduct teaching in order to achieve the positive results. The mechanism of the Kazakh language knowledge assessment in the Republic of Kazakhstan is represented by the KAZTEST system.

The system KAZTEST supposes the assessment of a test-taker's communicative competences, which is based on the wide known, tested and approved language assessment systems in the world practice. KAZTEST is a rather multifaceted assessment system of the Kazakh language knowledge of the native citizens as well as the foreigners engaged in various activities in Kazakhstan. The methodological basis of the domestic system is grounded on the state standards of the Republic of Kazakhstan, which define the requirements to communicative competences of the Kazakh language knowledge*.

Language teaching is obligatorily accompanied by practical learning of lexical minimums. Lexical minimum helps to increase word stock, to form active and passive vocabulary. The proposed lexical minimum is a minimum set of words and phrases corresponding to the requirements of each level of the Kazakh language knowledge: Elementary, Pre-intermediate, Intermediate, Upper-intermediate, Advanced. The minimum is aimed at self-study and self-evaluation of the Kazakh language knowledge (its level). The minimum was composed in accordance with the principles of the world and European standards of language teaching; the historical, cultural, social and economic peculiarities of the Republic

Kazakhstan have also been taken into account.

At the Elementary level there are 800 units, the Pre-intermediate level comprises 1783 units, the Intermediate level includes 2229 units, the Upper-intermediate level involves around 3954 units, the Advanced level encloses 5060 units. The aim of lexical units selection is an analysis and systematization of the active and passive vocabulary used in writing and speaking. Thereupon, the following task is defined: the learners are to be able to carry out the communicative function in the form of a monological and dialogical speech.

The minimums of each level are based on the following major principles: the systemic principle, the principle of continuity, the development principle, the communication principle

* 1. ҚР СТ 1926-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Қарапайым деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Elementary level. The general knowledge).
2. ҚР СТ 1928-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Базалық деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Pre-intermediate level level. The general knowledge).
3. ҚР СТ 1929-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Орта деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Intermediate level. The general knowledge).
4. ҚР СТ 1925-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Ортадан жоғары деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Upper-intermediate level The general knowledge).
5. ҚР СТ 1927-2009 «Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктері. Жоғары деңгей. Жалпы меңгеру» (Communicative competence of the Kazakh language knowledge. Advanced level. The general knowledge).

and the productivity principle. The systemic lexical minimum has to promote the formation of the correct learner skill of the right words and word combinations usage of the Kazakh language, the ability to connect them into sentences, as well to use the lexical units in accordance with communication situations. This work comprises the active and passive lexis on various themes. The minimums are composed into lexical stages and clustered in meaning and theme groups. The content of all the stages is interconnected in definite succession. The first stage is represented by three parts of speech: nouns, adjectives, verbs. The second stage comprises numerals, pronouns, adverbs. The third stage includes conjunctions and interjections. The phraseological fund of the Kazakh language (proverbs, sayings, etc.) and their Russian and English equivalents are grouped separately. The division of the lexical units into parts of speech facilitates the use of words in a sentence since every part of speech fulfills a definite function. The words of every part of speech are divided into meaning groups and blocks with the aim of their effective learning.

The lexical minimum of the elementary level is the first stage of language learning. The words of this level are based on the situations of everyday life communication. At this level a learner has to master the spoken language material used in everyday life. The lexical and semantic substitutions caused by the insufficient knowledge of the synonymic semantics are allowed at this level.

The lexical minimum of the pre-intermediate, intermediate and upper-intermediate levels provides and supports the correct (semantic and stylistic) usage of the lexical units in speech communication. It is necessary to attract attention to the gradual widening of the lexical minimum from intermediate to advanced levels as well as to the complication of the grammatical and syntactical basis. At these levels the literal norm of the language and its correct usage acquires special importance.

The lexical minimum of the advanced level is directed at the fluent use of the lexical units concerning different social spheres of life as well as their literate use in literary, scientific and professionally oriented style. With increasing the level, the words and word combinations are added to with taking into account the principle of gradualness.

The lexical minimums of all levels are designed for learners of Kazakh as a second or foreign language; for preparation to the KAZTEST examination; for university lecturers, schoolteachers, authors of textbooks, researchers, scientists and students as well as for wide range of readers.

ПРИРОДА, NATURE

ТАБИҒАТ

АСПАН

ауа
бұлт
күн
жұлдыз
ай
ғарыш
атмосфера

НЕБО

воздух
облако
солнце
звезда
луна
космос
атмосфера

SKY

air
cloud
sun
star
moon
space
atmosphere

ЖЕР

ғаламшар
арал
жаға
өзен жағасы
топырақ
құрлық
теңіз жағалауы

ЗЕМЛЯ

планета
остров
берег
берег реки
почва
континент
морское побережье

THE EARTH

planet
island
coast
bank
soil
continent
shore

ГЕОГРАФИЯ

тау
шығыс
батыс
солтүстік
оңтүстік
мұхит
карта
компас
орман
төбе

ГЕОГРАФИЯ

гора
восток
запад
север
юг
океан
карта
компас
лес
холм

GEOGRAPHY

mountain
east
west
north
south
ocean
map
compass
forest
hill

СУ

бұлақ
теңіз
көл
өзен

ВОДА

родник
море
озеро
река

WATER

spring
sea
lake
river

ҚҰРЛЫҚТАР

Австралия
Еуразия
Америка
Африка

КОНТИНЕНТЫ

Австралия
Евразия
Америка
Африка

CONTINENTS

Australia
Eurasia
America
Africa

ЕЛДЕР

Ұлыбритания
Аргентина
Бразилия
Германия

СТРАНЫ

Великобритания
Аргентина
Бразилия
Германия

COUNTRIES

Great Britain
Argentina
Brazil
Germany

Мысыр	Египет	Egypt
Үндістан	Индия	India
Испания	Испания	Spain
Италия	Италия	Italy
Қытай	Китай	China
Корея	Корея	Korea
Мексика	Мексика	Mexico
Норвегия	Норвегия	Norway
Ресей	Россия	Russia
Финляндия	Финляндия	Finland
Франция	Франция	France
Швейцария	Швейцария	Switzerland
Швеция	Швеция	Sweden
Жапония	Япония	Japan
Ливия	Ливия	Libya
Сирия	Сирия	Syria
Түркия	Түркия	Turkey

ПОГОДА, ПРИРОДНЫЕ ЯВЛЕНИЯ, WEATHER, NATURAL PHENOMENA

АУА РАЙЫ, ТАБИҒАТ ҚҰБЫЛЫСТАРЫ

ЖЫЛ МАУСЫМДАРЫ	ВРЕМЕНА ГОДА	SEASON
көктем	весна	spring
жаз	лето	summer
күз	осень	autumn
қыс	зима	winter

МЕТЕОРОЛОГИЯ	МЕТЕОРОЛОГИЯ	METEOROLOGY
температура	температура	temperature
термометр	термометр	thermometer
градус	градус	degree
барометр	барометр	barometer
найзағай	молния	lightning
жел	ветер	wind/breeze
боран	буран	snowstorm
атмосфера қысымы	атмосферное давление	pressure
ауа райы	погода	weather

ЖАУЫН-ШАШЫН, ТАБИҒАТ ҚҰБЫЛЫСТАРЫ	ОСАДКИ, ПРИРОДНЫЕ ЯВЛЕНИЯ	PRECIPITATION, NATURAL PHENOMENA
жаңбыр	дождь	rain
тұман	тұман	mist, fog
қар	снег	snow
суық түсу	похолодание	fall of temperature
бұршақ	град	hail

ТАБИҒАТ АПАТТАРЫ	СТИХИЙНЫЕ БЕДСТВИЯ	NATURAL DISASTER
су тасқыны	наводнение	flood
өрт	пожар	fire
қоршаған орта	окружающая среда	environment/ surroundings
ластану	загрязнение	pollution
қоршаған ортаны қорғау	защита окружающей среды	environmental protection
жер сілкінісі	землетрясение	earthquake
дауыл	ураган	hurricane
МӨЛШЕР	РАЗМЕР	SIZE
метр	метр	metre
сантиметр	сантиметр	centimeter
сызғыш	линейка	ruler
өлшеуіш	измеритель	tape measure
ұзындық	длина	length
биіктік	высота	height
ені	ширина	width
түбі	дно	bottom
шақырым	километр	kilometre
килограмм	килограмм	kilogramme
грамм	грамм	gramme
аудан	площадь	area
көлем	объем	volume
деңгей	уровень	level
ЖАЗЫҚТЫҚ ФИГУРАЛАРЫ	ПЛОСКИЕ ФИГУРЫ	PLANAR FIGURES
үшбұрыш	треугольник	triangle
төртбұрыш	четырёхугольник	quadrangle
шеңбер	круг	circle
шаршы	квадрат	square
сызық	линия	line
қатар	ряд	row
нүкте	точка	point
алдыңғы жақ	фасад	facade, front
сыртқы жақ	наружная часть	outward
бөлшек	часть	part
негіз	основание	base

ВРЕМЯ, TIME УАҚЫТ

ӨЛШЕУ БІРЛІКТЕРІ	ЕДИНИЦЫ ИЗМЕРЕНИЯ	MEASURE
секунд	секунда	second
минут	минута	minute

сағат	час	hour
күн	день	day
тәулік	сутки	twenty four hours
апта	неделя	week
ай	месяц	month
жыл	год	year
күнтізбе	календарь	calendar
сағат	часы	clock
ғасыр	век	century

АЙЛАР	МЕСЯЦЫ	MONTHS
наурыз	март	March
сәуір	апрель	April
мамыр	май	May
маусым	июнь	June
шілде	июль	July
тамыз	август	August
қыркүйек	сентябрь	September
қазан	октябрь	October
қараша	ноябрь	November
желтоқсан	декабрь	December
қаңтар	январь	January
ақпан	февраль	February

АПТА КҮНДЕРІ	ДНИ НЕДЕЛИ	WEEK DAYS
дүйсенбі	понедельник	Monday
сейсенбі	вторник	Tuesday
сәрсенбі	среда	Wednesday
бейсенбі	четверг	Thursday
жұма	пятница	Friday
сенбі	суббота	Saturday
жексенбі	воскресенье	Sunday

УАҚЫТ КЕЗЕҢДЕРІ	ПЕРИОДЫ ВРЕМЕНИ	PERIODS OF TIME
болашақ	будущее	future
өткен	прошлое	past
қазіргі	настоящее	present
таңертең	утро	morning
түске дейін	до обеда	before lunch
түс	обед	lunch
түстен кейін	после обеда	afternoon
кеш	вечер	evening
күннің батуы	закат солнца	sunset
түн	ночь	night
таң, таңсәрі	рассвет	dawn
күннің шығуы	восход солнца	sunrise

ЖҰМЫС УАҚЫТЫ

жұмыс кестесі
үзіліс
демалыс
уақыт белгілеу

РАБОЧЕЕ ВРЕМЯ

график работы
перерыв
отдых
назначить время

LABOUR HOURS

timetable, schedule
break
rest
fix time

МЕРЕКЕ, БОС УАҚЫТ

мереке, каникул
бос уақыт
еңбек демалысы
демалыс күн
жұмыс күні
Жаңа жыл
қонаққа бару
мерейтой
апта соңы
қонақ шақыру

**ПРАЗДНИК,
СВОБОДНОЕ ВРЕМЯ**

праздник, каникул
свободное время
трудовой отпуск
выходной день
рабочий день
Новый год
ходить в гости
юбилей
конец недели
приглашать гостей

**HOLIDAYS,
FREE TIME**

holidays
free time
leave
weekend
working day
New Year
to go to guests
anniversary
weekend
to invite guests

ВЕЩЕСТВО, МАТЕРИАЛ, SUBSTANCES MATERIAL**ЗАТ/МАТЕРИАЛ****ФИЗИКАЛЫҚ ҚАЛЫП-КҮЙ**

газ
қатты зат
сұйық зат

ФИЗИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ

газ
твердое вещество
жидкое вещество

PHYSICAL STATE

gas
solid substance
liquid

МЕТАЛДАР

темір
алтын
күміс
қорғасын
қалайы
алюминий

МЕТАЛЛЫ

железо
золото
серебро
свинец
олово
алюминий

METALS

iron
gold
silver
lead
tin
aluminium

**ҚҰРЫЛЫС
МАТЕРИАЛДАРЫ**

құм
тас
әк
саз
бетон
кірпіш
цемент
асфальт
ағаш

**СТРОИТЕЛЬНЫЕ
МАТЕРИАЛЫ**

песок
камень
известь
глина
бетон
кирпич
цемент
асфальт
древесина

**BUILDING
MATERIALS**

sand
stone
lime
clay
concrete
brick
cement
asphalt
wood

шыны	стекло	glass
баяу	краска	paint
желім	клей	glue
пластмасса	пластмасса	plastic
түсқағаз	обои	wallpaper

МАТА	ТКАНИ	TISSUES
мақта	хлопок	cotton
нейлон	нейлон	nylon
тоқыма	текстиль	textile
жібек	шелк	silk
былғары	кожа	leather

ҚАЛДЫҚТАР	ОТХОДЫ	WASTE PRODUCTS
шаң	пыль	dust
қоқыс	мусор	rubbish
метал сынығы	металлолом	scrap metal
қағаз қалдықтары	макулатура	wastepaper, spoilage
күл	зола	ashes

ФЛОРА, FLORA ӨСІМДІКТЕР

ЖЕМІС-ЖИДЕКТЕР	ФРУКТЫ, ЯГОДЫ	FRUIT, BERRIES
алма	яблоко	apple
алмұрт	груша	pear
өрік	абрикос	apricot
банан	банан	banana
шие	вишня	cherry
шабдалы	персик	peach
жүзім	виноград	grape
құлпынай	клубника	strawberry
қара өрік	слива	plum

ДӘН	ЗЕРНО	CORN
күріш	рис	rice
тары	просо	millet
жүгері	кукуруза	maize
геркулес	геркулес	oats
бұршақ	горох	pea
қарақұмық	гречка	buckwheat

АҒАШТАР	ДЕРЕВЬЯ	TREES
шырша	ель	firtree
терек	тополь	poplar

бұтақ	куст	bush
алма ағашы	яблоня	apple- tree
қайың	береза	birch
тал	ива	palm tree

ГҮЛДЕР	ЦВЕТЫ	FLOWERS
раушан	роза	rose
жауқазын	тюльпан	tulip
бәйшешек	подснежник	snowdrop
қызғалдақ	красный мак	poppy

ЖИВОТНЫЕ, ANIMALS ЖАНУАРЛАР

ЖАБАЙЫ ЖАНУАРЛАР	ДИКИЕ ЖИВОТНЫЕ	WILD ANIMALS
қасқыр	волк	wolf
түлкі	лиса	fox
аю	медведь	bear
жолбарыс	тигр	tiger
арыстан	лев	lion
піл	слон	elephant
қоян	заяц	hare
бұғы	лось	moose
маймыл	обезьяна	monkey
жыртқыш аңдар	хищные животные	carnivorous animals
арқар	архар	wild sheep

ҮЙ ЖАНУАРЛАРЫ	ДОМАШНИЕ ЖИВОТНЫЕ	DOMESTIC ANIMALS
түйе	верблюду	camel
сиыр	корова	cow
бұзау	теленок	calf
ат	лошадь	horse
құлын	жеребенок	foal
ешкі	коза	goat
лақ	козленок	goatling
қой	баран, овца	sheep
қозы	ягненок	lamb
ит	собака	dog
өгіз	бык	bull, ox
бие	кобыла	mare
бота	верблюжонок	young of camel, colt

ҮЙ ҚҰСТАРЫ	ДОМАШНИЕ ПТИЦЫ	POULTRY
тауық	курица	hen
әтеш	петух	cock

балапан	цыпленок	chicken
қаз	гусь	goose
үйрек	утка	duck

БАЛЫҚ	РЫБЫ	FISH
шортан	щука	pike
уылдырық	икра	caviar
сазан	сазан	carp
көксерке	судак	sander

ЖӘНДІКТЕР	НАСЕКОМЫЕ	INSECTS
шыбын	муха	fly
ара	пчела	bee
сона	оса	wasp
көбелек	бабочка	butterfly
құмырсқа	муравей	ant
өрмекші	паук	spider
маса	комар	mosquito

ЖОРҒАЛАУШЫЛАР	РЕПТИЛИИ	REPTILES
бақа	лягушка	frog
құрбақа	жаба	toad
жылан	змея	snake
тасбақа	черепаха	turtle
кесіртке	ящерица	lizard
қолтырауын	крокодил	crocodile

ЧЕЛОВЕК, МАН АДАМ

ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР	ОБЩИЕ СВЕДЕНИЯ	GENERAL INFORMATION
еркек	мужчина	male
әйел	женщина	female
ұл	мальчик	boy
қыз	девочка	girl
шал	старик	old man
жас	возраст	age
балалық шақ	детство	childhood
жастық шақ	юность	youth
нәресте	младенец	baby
бала	ребенок	child
бозбала	юноша	youth
жігіт	молодой человек	youngster

**МЕКЕН ЖАЙЫ ЖӘНЕ
ҰЛТЫ БОЙЫНША**

көрші
американдық
ағылшын
испандық
қытай
неміс
орыс
француз
түрік
шетелдік

**ПО МЕСТУ ЖИТЕЛЬСТВА
И НАЦИОНАЛЬНОСТИ**

сосед/соседка
американец/американка
англичанин/англичанка
испанец/испанка
китаец/китаянка
немец/немка
русский/русская
француз/француженка
турок/турчанка
иностраннный гражданин

**ADDRESS AND
NATIONALITY**

neighbour
American
English man
Spanish
Chinese
German
Russian
French
Turkish
foreigner

АТЫ, ТӨЛҚҰЖАТ

аты/есімі
әкесінің аты
тегі
ұлты
... мырза
... ханым
визит карточкасы
өмірбаян

ИМЯ, ПАСПОРТ

имя
отчество
фамилия
национальность
господин ...
госпожа ...
визитная карточка
биография

NAME, PASSPORT

name
middle name
last name
nationality
Mister
Missis, Miss
business card
biography

**АДАМНЫҢ АҒЗАСЫ,
ДЕНЕ БІТІМІ**

салмақ
бой
сүйек
бұлшық ет

**ОРГАНИЗМ ЧЕЛОВЕКА,
ВЕС И РОСТ**

вес
рост
кость
мышцы

**ORGANISM, WEIGHT
AND HEIGHT**

weight
height
bone
muscle

ДЕНЕ БӨЛІКТЕРІ

бас
мойын
кеуде
арқа
іш
аяқ
тізе
өкше
қол
тырнақ

ЧАСТИ ТЕЛА

голова
шея
грудь
спина
живот
нога
колени
пятка
рука
ноготь

PARTS OF THE BODY

head
neck
chest
back
belly
leg
knee
heel
hand
nail

БАС, БЕТ

көз
қас
құлақ

ГОЛОВА, ЛИЦО

глаза
брови
ухо

HEAD, FACE

eyes
eyebrow
ear

ауыз	рот	mouth
ерін	губы	lip
тіс	зубы	teeth
тіл	язык	tongue
бет	лицо	face
мұрын	нос	nose
кірпік	ресницы	eyelash
қабақ	веки	eyelid
иек	подбородок	chin
жақ	щека	cheek
маңдай	лоб	forehead
самай	висок	temple

ІШКІ ОРГАНДАР

тамақ	горло	throat
өкпе	легкое	lung
жүрек	сердце	heart
асқазан	желудок	stomach
ішек	кишечник	intestine
бауыр	печень	liver
бүйрек	почки	kidney
қарын	живот	abdomen

ВНУТРЕННИЕ ОРГАНЫ

INTERNAL ORGANS

РОДСТВЕННЫЕ ОТНОШЕНИЯ, KINSHIP ТУЫСТЫҚ ҚАТЫНАС

ОТБАСЫ

ата	дедушка	grandfather/granddad
әже	бабушка	grandmother/grandma
ата-ана	родители	parent
әке	отец	father
шеше, ана	мать	mother
әпке (апа)	старшая сестра	elder sister
аға	старший брат	elder brother
іні	младший брат	younger brother
сіңлі	младшая сестра (для женского пола)	younger sister
қарындас	младшая сестра (для мужского пола)	younger sister
ұл	сын	son
қыз	дочь	daughter
күйеу	муж	husband
әйел	жена	wife
күйеу бала	зять	son-in-law
келін	сноха	daughter-in-law
жиен	племянник	nephew

нағашы
немере

кузен
внук/внучка

cousin
grandchild

ЖИЛЬЕ, ACCOMMODATION БАСПАНА

ҮЙ ҚҰРЫЛЫСЫ

қабырға
еден
терезе
бұрыш
лифт
есік
үйдің төбесі
саты
жылу
кондиционер

УСТРОЙСТВО ДОМА

стена
пол
окно
угол
лифт
дверь
потолок
лестница
отопление
кондиционер

HOUSING

wall
floor
windows
corner
lift
door
ceiling
stairs
heating
air-conditioner

БӨЛМЕЛЕР

асүй
жуынатын бөлме
әжетхана, дәретхана
дәліз
қонақ бөлме
жатын бөлме
құлып
кілт
жарық
кіреберіс бөлме

КОМНАТЫ

кухня
ванная
туалет
коридор
гостиная, зал
спальня
замок
ключ
свет
прихожая

ROOMS

kitchen
bathroom
toilet
corridor
living room
bedroom
door lock
key
light
hall

ҚҰРЫЛЫС

кесу
бұзу, қирату
байлау
үй салу
тұрғызу
қалау
сылау
төсеу
қағу
ілу
тесу
жапсыру
әйнектеу

СТРОИТЕЛЬСТВО

резать
ломать
завязать
строить дом
построить
делать кладку
штукатурить
постелить
забить
повесить
дырявить, сверлить
клеить, приклеить
стеклить

BUILDING, CONSTRUCTION

to cut
to break
to bind
to construct
to build
to lay
to plaster
to lay
to clog
to hang
to drill
to glue, to stick
to pane, glaze

ТӨСЕК-ОРЫН

жастық
матрас
ақжайма
көрпе
кереует

**ПОСТЕЛЬНЫЕ
ПРИНАДЛЕЖНОСТИ**

подушка
матрас
простыня
одеяло
кровать

BEDDING

pillow
mattress
bedsheet
blanket
bed

ЫДЫС, САУЫТТАР

сөмке
шамадан
бөшке
жәшік
кәрзеңке
қап
қорап
шелек

СОСУДЫ, ЕМКОСТИ

сумка
чемодан
бочка
ящик
корзина
мешок
коробка
ведро

CANS, CONTAINERS

bag
suitcase
barrell
box, case
basket
sack, bag
box
basket

ТҰРМЫСТЫҚ ЗАТТАР

үтік
шаңсорғыш
тоңазытқыш
теледидар
кір жуатын машина
бейнемагнитофон
плита
сыпырғыш
микротолқынды пеш

БЫТОВЫЕ ПРИБОРЫ

утюг
пылесос
холодильник
телевизор
стиральная машина
видеомагнитофон
плита
веник
микроволновая печь

**HOUSEHOLD
APPLIANCES**

iron
hoover, vaccum cleaner
refrigerator
TV set
washing machine
recorder
cooker
broom
microwave oven

ҮЙ

сыпыру
сүрту
шаң сору
қағу
салу
кептіру
сабындау
ұнтақ салу
сығу
кір жуу

ДОМ

подметать
вытирать
пылесосить
вытряхивать
положить
сушить
намылить
добавить порошка
выжимать
стирать

HOME

to sweep
to dust
to Hoover
to shake out
to put into
to dry
to soap
to add powder
to compress
to wash

КИИМ

пәлте	пальто	coat
жадағай	плащ	raincoat
тон	дубленка	fur coat
күрте	куртка	warm jacket
костюм	костюм	suit
бешпет	пиджак	jacket
жейде	рубашка	shirt
шалбар	брюки	trousers
көйлек	платье	dress
белдемше	юбка	skirt
ішкіім	нижнее белье	underwear
халат	халат	gown
шұлық	носки	socks
жемпір	свитер	sweater
футболка	футболка	T-shirt
камзол	камзол	waistcoat

БАСКИИМ

қалпақ	шляпа	hat
бөрік	шапка	cap
орамал	платок	headscarf
шәлі	шаль	shawl
құлақшын	ушанка	ear-flapped cap
тақия	тубетейка	skullcap

ГОЛОВНЫЕ УБОРЫ

HEADWEAR

АЯҚ КИИМ

бәтеңке	ботинки	boots
етік	сапог	high boots
мәсі	чешки	lightweight gym shoes
туфли	туфли	shoes

ОБУВЬ

FOOTWEAR

КИИМ БӨЛІКТЕРІ МЕН ҚОСЫМША ТҰТЫНУ ЗАТТАРЫ

түйме	пуговица	button
белдік, белбеу	ремень	belt
галстук	галстук	tie
қолғап	перчатки	gloves
қолшатыр	зонтик	umbrella
көзілдірік	очки	glasses, spectacles
сөмке	сумка	small bag
әмиян	кошелек	purse, wallet
жең	рукав	sleeve
жаға	воротник	collar
мойынорағыш	шарф	scarf
қол орамал	носовой платок	handkerchief

АКСЕССУАРЫ

ACCESSORIES

ТАМАҚ ІШУ

таңертеңгі ас
түскі ас
шай
кешкі ас
дәм
тәбет

ПРИЕМ ПИЩИ

завтрак
обед
чай
ужин
вкус
аппетит

MEAL

breakfast
lunch, dinner
tea
supper
taste
appetite

ТАҒАМДАР

тоқбасар
сорпа
кеспе
ет
балық
ботқа

БЛЮДА

десерт
бульон
лапша
мясо
рыба
каша

DISHES

dessert
broth
noodles
meat
fish
porridge

ҰЛТТЫҚ ТАҒАМДАР,
СУСЫНДАР

айран
қаймақ
сүзбе
таба нан
кілегей
қазы
қарта
шұжық
жал-жая
бұрыш
тұз
дәмдеуіш
ірімшік
қымыз
шұбат
сүт
шырын
минералды су

НАЦИОНАЛЬНЫЕ БЛЮДА,
НАПИТКИ

кефир
сметана
творог
лепешка
сметана
казы
карта
колбаса
жал-жая
перец
соль
специи
сыр
кумыс
шубат
молоко
сок
минеральная вода

NATIONAL MEALS,
DRINKS

kefir
cream
cottage cheese
flat cake
sour cream
kazy
qarta
sausage
zhaya
pepper
salt
flavoring
chesse
kymyz
shubut
milk
juice
mineral water

ТӘТІЛЕР

кәмпит
жент
торт
қант
печенье
бал
тосап

СЛАДОСТИ

конфеты
жент
торт
сахар
печенье
мед
варенье

SWEETIES

sweets
zhent
cake
sugar
cookie, biscuit
honey
jam

ТАМАҚ ӨНІМДЕРІ

сары май
жұмыртқа
өсімдік майы

ПИЩЕВЫЕ ПРОДУКТЫ

сливочное масло
яйцо
растительное масло

FOODSTUFFS

butter
egg
vegetable oil

НАН

қамыр
құймақ
бәліш
кондитер өнімдері

ХЛЕБ

тесто
олады
пирог
кондитерские изделия

BREAD

dough
pancake
pie
pastry

ТАМАҚ ДАЙЫНДАУ

турау
салу
қосу (тұз, ...)
жабу
аршу, тазалау
әзірлеу
араластыру
демдеу

**ПРИГОТОВЛЕНИЕ
ПИЩИ**

резать
положить
добавить (соль, ...)
закрывать
чистить
готовить
перемешать
заварить

COOKING

to cut
to put into/on
to add to
to close
to peel
to cook
to stir
to make

**ПРИЕМ ПИЩИ, EATING
ТАМАҚТАНУ**

АСҮЙ БҰЙЫМДАРЫ

дастарқан
майлық
ас қасық
шай қасық
шанышқы
пышақ
тәрелке
стақан
шыныаяқ
табақ
кесе
таба
табақша
қазан
ожау
оқтау
елек, елеуіш

СТОЛОВЫЕ ПРИБОРЫ

скатерть
салфетка
столовая ложка
чайная ложка
вилка
нож
тарелка
стакан
чашка
блюдо
пиала
сковорода
блюдец
казан
поварешка
скалка
сито, решето

**DISHES, KITCHEN
APPLIANCES**

tablecloth
napkin
spoon
tea spoon
fork
knife
plate
glass
cup
dish, plate
drinking bowl
frying pan
saucer
cooking pot
ladle
rolling pin
bolter, sieve

СЕЗІМ

бақыт	счастье	happiness
қуаныш	радость	joy
реніш	огорчение	upset
өкпе	обида	offence

ЖАҒЫМДЫ, ЖАҒЫМСЫЗ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ	ПОЛОЖИТЕЛЬНЫЕ И ОТРИЦАТЕЛЬНЫЕ ЧЕРТЫ ХАРАКТЕРА	POSITIVE AND NEGATIVE CHARACTER TRAITS

ақкөңіл	добродушный	good-natured
сабырлы	уровновешенный	steady
жағымпаз	подхалимство	bootlickingx
жалқау	ленивый	lazy
қайсар	настойчивый	insistent

БІЛІМ

нәтиже	результат	result
табыс	успех	success
қате	ошибка	mistake
жаттау	выучить	to learn by heart
үйрену	учиться	to learn
оқу	читать	to read
жазу	писать	to write
беру	задать	to give smb. task
түсіну	понимать	to understand
оқыту	обучать	to learn
түсіндіру	объяснять	to explain
оқуға түсу	поступать	to enter
білім алу	получать образование	to get knowledge
қосу	сложить	to add
алу	вычесть	to substract
көбейту	умножить	to multiply
аяқтау, бітіру	завершить	to finish
өзгерту	изменение	to change

ЗЕРТТЕУ	ИССЛЕДОВАНИЕ	RESEARCH
үлгі	образец	model
мысал	пример	example
зертхана	лаборатория	laboratory
дайындау	подготовка	preparation
шәкірт	последователь	follower
оқушы	ученик	pupil
студент	студент	student
мұғалім	учитель	teacher
оқытушы, ұстаз	преподаватель	lecturer
профессор	профессор	professor

ғалым	ученый	scientist
мектеп директоры	директор школы	principles
факультет деканы	декан факультета	dean of the Faculty
ректор	ректор	chancellor
бағдарлама	программа	programme
кесте	расписание	timetable
дәріс	лекция	lecture
сабақ	занятие, урок	lesson
тәжірибе	практика	practice
сынақ	зачет	credit
емтихан	экзамен	examination
үзіліс	перерыв	break
сұрақ	вопрос	question
жауап	ответ	answer
диктант	диктант	dictation
тапсырма	задание	task
есеп	задача	sum
жаттығу	упражнение	exercise
тақырып	тема	theme
әріп	буква	letter
дыбыс	звук	sound
сөз	слово	word
сөз орамы, фраза	фраза	phrase
нөмір	номер	number
цифр	цифра	figure
сан	число	number
карта	карта	map
тақта	доска	blackboard
компьютер	компьютер	computer
қалам	ручка	pen
кітап	книга	book
оқулық	учебник	text- book
сөздік	словарь	dictionary
энциклопедия	энциклопедия	encyclopaedia
дәптер	тетрадь	exercise book
студенттік билет	студенческий билет	students card

ОҚУ МЕКЕМЕЛЕРІ

УЧЕБНЫЕ ЗАВЕДЕНИЯ

EDUCATIONAL INSTITUTION

білім беру	образование	education
тәрбие	воспитание	upbringing
оқыту	обучение	teaching
бастауыш мектеп	начальная школа	primary school
орта мектеп	средняя школа	secondary school
техникум	техникум	training college
колледж	колледж	college
институт	институт	institute

университет	университет	university
мамандық	специальность	speciality
білім	знание	knowledge
курстар	курсы	courses
ғылым академиясы	академия наук	Academy of Sciences
сынып (бірінші сынып)	класс (первый класс)	first form
топ	группа	group
факультет	факультет	faculty
аудитория, дәрісхана	аудитория	room
парта	парта	desk
баға	оценка	mark
бестік	пятерка	excellent mark
төрттік	четверка	good mark
үштік	тройка	satisfactory mark
екілік	двойка	unsatisfactory mark

ОҚУ ПӘНДЕРІ

математика
 физика
 биология
 химия
 сурет салу, сызу
 тарих
 әдебиет
 шет тілі
 дене шынықтыру
 үй тапсырмасы
 гуманитарлық ғылымдар
 оқу құралдары
 оқу жылы
 мәтін

УЧЕБНЫЕ ПРЕДМЕТЫ

математика
 физика
 биология
 химия
 рисование, черчение
 история
 литература
 иностранный язык
 физическая культура
 домашнее задание
 гуманитарные науки
 учебные пособия
 учебный год
 текст

SCHOOL SUBJECTS

mathematics
 physics
 biology
 chemistry
 drawing
 history
 literature
 foreign language
 physical training
 home task
 humanities
 manual
 academic year
 text

ЕМТИХАН, БАҒА

конкурс
 кәмелеттік аттестат
 диплом
 емтихан тапсыру
 дайындалу
 тест

ЭКЗАМЕН, ОЦЕНКА

конкурс
 аттестат зрелости
 диплом
 сдать экзамен
 готовиться
 тест

EXAMINATION, MARK, GRADE

competition
 school-leaving
 certificate
 diploma
 to pass
 to prepare
 test

БЕЙНЕЛЕУ ӨНЕРІ

суретші
 картина
 портрет
 сурет
 фотосурет
 көрме
 мұражай
 альбом
 фотоаппарат
 түрлі түсті
 шебер
 талантты
 сәулет
 қазіргі сәулет

мекеме
 кесене
 мешіт
 шіркеу
 әдемі

ЖИВОПИСЬ

художник
 картина
 портрет
 рисунок
 фотография
 выставка
 музей
 альбом
 фотоаппарат
 цветной
 мастер
 талантливый
 архитектура
 современная
 архитектура

здание
 мавзолей
 мечеть
 церковь
 красивый

PAINTING

artist
 picture
 portrait
 drawing
 picture
 exhibition
 museum
 album
 camera
 coloured
 master
 talented
 architecture
 modern architecture

building
 mausoleum
 mosque
 church
 beautiful

КИНО

мультфильм
 касса
 билет
 орын
 сеанс
 актер
 режиссер
 фильм
 кинотеатр
 зал
 көркем фильм
 деректі фильм
 оператор
 фестиваль
 сыйақы
 қатар

КИНО

мультфильм
 касса
 билет
 место
 сеанс
 актер
 режиссер
 фильм
 кинотеатр
 зал
 художественный фильм
 документальный фильм
 оператор
 фестиваль
 премия
 ряд

CINEMA

animated cartoon
 booking-office
 ticket
 seat
 session
 actor
 director
 movie
 cinema
 hall
 video
 documentary (film)
 operator
 festival
 bonus
 range

ТЕАТР

қуыршақ театры
 балерина
 әнші
 драма
 балет
 опера

ТЕАТР

кукольный театр
 балерина
 певец/певица
 драма
 балет
 опера

THEATRE

puppet show
 ballet dancer
 singer
 drama
 ballet
 opera

пьеса	пьеса	play
сахна	сцена	stage
шымалдық	занавес	curtain
драматург	драматург	playwriter
көрермен	зритель	viewer

МУЗЫКА

оркестр	оркестр	orchestra
сазгер	композитор	composer
күйсандық	пианино	piano
домбыра	домбра	dombra (Kazakh stringed folk instrument)

МУЗЫКА

оркестр	оркестр	orchestra
композитор	композитор	composer
пианино	пианино	piano
домбра	домбра	dombra (Kazakh stringed folk instrument)

MUSIC

orchestra	orchestra	orchestra
composer	composer	composer
piano	piano	piano
dombra (Kazakh stringed folk instrument)	dombra (Kazakh stringed folk instrument)	dombra (Kazakh stringed folk instrument)

күй	күй	kuy
қобыз	қобыз	qobyz (Kazakh stringed folk instrument)

күй	күй	kuy
қобыз	қобыз	qobyz (Kazakh stringed folk instrument)

kuy	kuy	kuy
qobyz (Kazakh stringed folk instrument)	qobyz (Kazakh stringed folk instrument)	qobyz (Kazakh stringed folk instrument)

ән	песня	song
концерт	концерт	concert
хор	хор	chorus
аспаптар	инструменты	instrument
әуен	мелодия	melody
бағдарлама	программа	programme
дирижер	дирижер	conductor

песня	песня	song
концерт	концерт	concert
хор	хор	chorus
инструменты	инструменты	instrument
мелодия	мелодия	melody
программа	программа	programme
дирижер	дирижер	conductor

song	song	song
concert	concert	concert
chorus	chorus	chorus
instrument	instrument	instrument
melody	melody	melody
programme	programme	programme
conductor	conductor	conductor

ӘДЕБИЕТ

бет	страница	page
автор	автор	author
жазушы	писатель	writer
өлең	стихотворение	poem
ертегі	сказка	tale
кітапхана	библиотека	library
басылым	издание	edition
том	том	volume
ақын	поэт	poet
роман	роман	novel
әңгіме	рассказ	story
баспа	издательство	publishing house
редактор	редактор	editor
баспахана	типография	printing house

ЛИТЕРАТУРА

страница	страница	page
автор	автор	author
писатель	писатель	writer
стихотворение	стихотворение	poem
сказка	сказка	tale
библиотека	библиотека	library
издание	издание	edition
том	том	volume
поэт	поэт	poet
роман	роман	novel
рассказ	рассказ	story
издательство	издательство	publishing house
редактор	редактор	editor
типография	типография	printing house

LITERATURE

page	page	page
author	author	author
writer	writer	writer
poem	poem	poem
tale	tale	tale
library	library	library
edition	edition	edition
volume	volume	volume
poet	poet	poet
novel	novel	novel
story	story	story
publishing house	publishing house	publishing house
editor	editor	editor
printing house	printing house	printing house

ӨНЕР

ұнау	нравиться	to like
жақсы көру	любить	to love
қатысу	принимать участие	to take part in
жақсы көру	любить	to like, love
сыйақы алу	получить премию	to receive bonus
ән айту	петь	to sing

ИСКУССТВО

нравиться	нравиться	to like
любить	любить	to love
принимать участие	принимать участие	to take part in
любить	любить	to like, love
получить премию	получить премию	to receive bonus
петь	петь	to sing

ART

to like	to like	to like
to love	to love	to love
to take part in	to take part in	to take part in
to like, love	to like, love	to like, love
to receive bonus	to receive bonus	to receive bonus
to sing	to sing	to sing

жүзу	плавать	swimming
гимнастика	гимнастика	gymnastics
коньки	коньки	skates
шаңғы спорты	лыжный спорт	skiing
ауыр атлетика	тяжелая атлетика	weight-lifting
бокс	бокс	boxing
күрес	борьба	wrestling
футбол	футбол	football
волейбол	волейбол	volleyball
хоккей	хоккей	hockey
баскетбол	баскетбол	basketball
алаң	стадион	stadium
хоккейші	хоккеист/-ка	hockey player
шахматшы	шахматист/-ка	chess player
гимнастшы	гимнаст/-ка	gymnastics
теннис	теннис	tennis
шахмат	шахматы	chess
чемпион	чемпион	champion
велосипед	велосипед	bicycle
қайық	лодка	boat
доп	мяч	ball
бассейн	бассейн	swimming pool
спорт зал	спорт-зал	hall
спорттық клуб	спортивный клуб	sport club
ойын	игра	game, play
кездесу	встреча	match, meeting
матч	матч	match, meeting
жарыс	соревнование	competition
біріншілік	первенство/чемпионат	championship
жеңіл атлетика	легкая атлетика	field athletics
жүгіру	бег	race
мәре	финал	final
Олимпиада ойындары	Олимпийские игры	Olympic games
медаль	медаль	medal
алтын, күміс, қола медаль	золотая, серебряная, бронзовая медаль	gold, silver, bronze medal
жеңіс	победа	win, victory
тең түсу	ничья	drawn game
рекорд	рекорд	record
есеп	счет	score
ұпай	очко	point(s)
топ	команда	team
құрама	сборная	combined team
ұлттық құрама	национальная сборная	national team
капитан, жетекші	капитан	captain
спортшы	спортсмен/спортсменка	sportsman
атлет	атлет	athlete

тәреші	судья	referee
тур	тур	tournament
көркем сырғанау	фигурное катание	figure skating
жанкүйер	болельщик/-ца	fan

СПОРТПЕН АЙНАЛЫСУ

ЗАНИМАТЬСЯ СПОРТОМ

GOING IN FOR SPORTS

секіру	прыгать	to jump
ойнау	играть	to play
күресу	бороться	to wrestle
бокстасу	боксировать	to box
лақтыру	кидать	to throw
тарту	тянуть	to pull, draw
жеңу, ұту	победить	to gain, win
шынығу, жаттығу	тренироваться	to train
айналысу	заниматься	to go in for sports
терлеу	потеть	to sweat, perspire
ұпай жинау	набрать балл, очки	to score
шығу	добраться, выйти	to get to, reach

САЯХАТ, ТУРИЗМ

ПУТЕШЕСТВИЯ, ТУРИЗМ

JOURNEY, TOURISM

турист	турист	tourist
кету	отъезд	departure
келу	приезд	arrival
көлік	транспорт	transport
тас жол	шоссе	highway, road
жол	дорога	road
темір жол	железная дорога	railway
станция	станция	station
аялдама	остановка	bus stop
билет (баруға, қайтуға)	билет (туда и обратно)	return, round ticket
экскурсия	экскурсия	excursion
жоспар (қаланың)	план (города)	plan
бағдар	маршрут	route, course
виза	виза	visa
паспорт, төлқұжат	паспорт	passport
саяхатшы	путешественник	traveller
шекара	граница	border
саяхат жасау	путешествовать	to trip
билет алу (пойызға ...)	купить билет (на поезд)	to buy a ticket
отыру (рейске...)	сесть (на рейс)	to get on a train, take a plane, catch a bus
үлгеру (рейске...)	успеть (на рейс)	to catch the train
кешігу	опоздать	to miss the train
жету	доехать	to reach
жерге қону	приземлиться	to land
жолдан шаршау	устать с дороги	to be tired

жаяу жүру	идти (пешком)	to walk
сапар шегу, саяхат жасау	путешествовать	to travel
ауысып отыру	делать (пересадку)	to transfer, change
ұшып келу	прилететь	to arrive (by air)
ұшып кету	улететь	to fly (away)

РАБОТА, WORK ЖҰМЫС

ЕҢБЕК	ТРУД, ЗАНЯТОСТЬ	WORK, OCCUPANCY
жұмыс	работа	job
құрылыс	строительство	building
байланыс	связь	connection
сауда	торговля	trade
мәдениет	культура	culture
дәрігерлік қызмет	медицинское обслуживание	health service
зауыт, фабрика	завод, фабрика	plant, factory
электр станциясы	электростанция	power station
банк	банк	bank

МАМАНДЫҚ	ПРОФЕССИЯ	PROFESSION
жұмысшы	рабочий	workman
механик	механик	mechanic
жүргізуші	водитель	driver
инженер	инженер	engineer
заңгер	юрист	lawyer
хатшы	секретарь	secretary
аудармашы	переводчик	translator
елші	посол	ambassador
музыкант	музыкант	musician
дирижер	дирижер	conductor
композитор	композитор	composer
оқытушы	преподаватель	teacher
сәулетші	архитектор	architect
құрылысшы	строитель	builder
балықшы	рыбак	fisherman
сатушы	продавец	shop assistant
даяшы	официант	waiter
ғарышкер	космонавт	astronaut
дәрігер	врач	doctor
медбике	медсестра	nurse

ПОШТА, ТЕЛЕФОН

мекенжай
 индекс
 ғаламтор
 пошта бөлімі
 хат тасушы
 абонент
 каталог
 хат
 марка
 хат қалта
 бандероль
 аударым
 жеделхат
 сәлемдеме алу
 телеграф
 жұмыс телефоны
 үй телефоны
 телефон анықтамасы
 ашық хат
 код
 тапсырыс
 факс
 пошта жәшігі

ПОЧТА, ТЕЛЕФОН

адрес
 индекс
 интернет
 почтовое отделение
 почтальон
 абонент
 каталог
 письмо
 марка
 конверт
 бандероль
 перевод
 телеграмма
 получить посылку
 телеграф
 рабочий телефон
 домашний телефон
 телефонный справочник
 открытка
 код
 заказ
 факс
 почтовый ящик

**POST-OFFICE,
 TELEPHONE**

address
 index
 internet
 post office,
 postman
 telephone subscriber
 catalogue
 correspondence
 stamp
 envelope
 parcel
 postal (money) order
 telegram
 get, receive a parcel
 telegraph
 business, office phone
 home phone
 yellow pages
 postcard
 code
 order
 fax
 letter box

ТЕМІРЖОЛ

платформа
 пойыз
 электровоз
 жолаушы
 вагон
 бақылаушы
 жүк тасушы
 жолсерік
 анықтама бюросы
 қозғалыс кестесі
 теміржол станциясы
 жолаушы пойызы
 жүрдек пойыз
 қала сырты пойызы
 жүк пойызы
 теміржол билеті
 жатын вагон

ЖЕЛЕЗНАЯ ДОРОГА

платформа
 поезд
 электровоз
 пассажир
 вагон
 контролер
 носильщик
 проводник
 справочное бюро
 расписание
 железнодорожная станция
 пассажирский поезд
 скорый поезд
 пригородный поезд
 товарный поезд
 железнодорожный билет
 спальный вагон

RAILWAY

platform
 train
 electric locomotive
 passenger
 wagon
 controller
 luggage carrier
 conductor
 inquiry office,
 information desk
 schedule
 railway station,
 railroad station
 passenger train
 fast train
 suburban
 freight
 commutation,
 railway ticket
 sleeping car

ресторан вагон	вагон ресторан	dining -car
жоғарғы, төменгі сөре	верхняя, нижняя полка	upper, lower berth
жүк	багаж	luggage

ӘУЕ КӨЛІГІ	АВИАТРАНСПОРТ	AIR TRANSPORT
ұшақ	самолет	aeroplane
әуежай	аэропорт	airport
кеден	таможня	customs
рейс	рейс	trip
тіркеу	регистрация	registration
ұшу	полет	flight
аспансерік	бортпроводник	steward

КӨЛІК	ТРАНСПОРТ	MOTOR TRANSPORT
автобус	автобус	bus
көпір	мост	bridge
жүк таситын машина	грузовик	truck, lorry
автожол	автодорога	highway
көлік шамы	фары	headlight
дөңгелек	шина	tyre

ГОРОД, CITY, TOWN

ҚАЛА

КӨШЕ, АЛАҢДАР	УЛИЦЫ, ПЛОЩАДИ	STREETS, SQUARES
алаң	площадь	square
тротуар	тротуар	sidewalk
үлкен қала	мегаполис	city
шағын қала	небольшой город	town
қиылыс	перекресток	crossing
ықшам аудан	микрорайон	microdistrict

ҚАЛА КӨЛІГІ	ГОРОДСКОЙ ТРАНСПОРТ	URBAN TRANSPORT
троллейбус	троллейбус	trolley bus
трамвай	трамвай	tram, tramway
метро	метро	underground, subway
такси	такси	taxi
кондуктор	кондуктор	conductor
автотұрақ	автостоянка	car-park
аялдама	остановка	bus stop
қалалық көлік	городской транспорт	urban transport
жолақы	плата за проезд	season ticket
кептеліс	пробка	traffic jam

**ӘЛЕУМЕТТІК-МӘДЕНИ
ЖӘНЕ ТҰРМЫСТЫҚ
МЕКЕМЕЛЕР**

театр
цирк
мейрамхана
бар
сұлулық салоны
шаштараз
монша
дәмхана
клуб
саябақ
қонақүй

**СОЦИАЛЬНО-
КУЛЬТУРНЫЕ И БЫТОВЫЕ
УЧРЕЖДЕНИЯ**

театр
цирк
ресторан
бар
салон қасоты
парикмахерская
баня
кафе
клуб
парк
гостиница

**SOCIO-CULTURAL
AND CONSUMER
SERVICE CENTERS**

theatre
circus
restaurant
bar
beautyshop
hairdresser's
bath
café
club
park
hotel

САУДА

баға
сатып алушы
дүкен
супермаркет
гипермаркет
базар
тауар
арзан
қымбат
дүңгіршек

ТОРГОВЛЯ

цена
покупатель
магазин
супермаркет
гипермаркет
рынок
товар
дешевый
дорогой
киоск

TRADE, COMMERCE

price
customer
store
supermarket
hypermarket
market
goods
cheap
expensive
kiosk

**ТҰРАТЫН ЖӘНЕ
ЖҰМЫС ІСТЕЙТІН ЖЕР
(ҚАЛАЛЫҚ МЕКЕМЕ)**

елорда
аудан
орталық
ғимарат
вокзал
полиция
елшілік
сарай
жатақхана
фирма
қиылыс
өтпе жол
орталық

**МЕСТО ПРОЖИВАНИЯ
И МЕСТО РАБОТЫ
(ГОРОДСКИЕ
УЧРЕЖДЕНИЯ)**

столица
район
центр
корпус
вокзал
полиция
посольство
дворец
общежитие
фирма
перекресток
переход
центральный

**PLACE OF LIVING
AND PLACE OF WORK
(MUNICIPALS)**

capital
district
center
building
railroad station
police
embassy
palace
hostel
firm
cross-road
passage
central

КОММУНИКАЦИЯ

радио	радио	radio
теледидар	телевизор	TV set
тіл	язык	language
хабар	передача	programme
жаңалық	новость	news
хабарлама	сообщение	report
жазба	записка	note
хат	письмо	letter
газет	газета	newspaper
журнал	журнал	magazine

ҚАТЫСЫМ

кездесу	встреча	meeting
қабылдау	прием	reception
шақыру	приглашение	invitation
сәлемдесу	приветствие	greeting
танысу	знакомство	acquaintance
қоштасу	прощание	good-bye
қожайын	хозяин	master
жылы қарсы алу	теплый прием	warm/hearty/cordial welcome
қол алысу	рукопожатие	hand shake

ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ӘДЕБИ

ЭТИКА ОБЩЕНИЯ

ETIQUETTE

кешіру	прощение	forgiveness
әріптес	партнер	partner
Қайырлы таң!	Доброе утро!	Good morning!
Қайырлы кеш!	Добрый вечер!	Good evening!
Сәлем	Привет!	Hi!
Сау болыңыз!	До свидания!	Goodbye!
Менің атым ...	Меня зовут ...	My name is ...
Менің тегім ...	Моя фамилия ...	My surname is
Халыңыз қалай?	Как дела?	How are you?
Денсаулығыңыз қалай?	Как (ваше) здоровье?	How are you?
Сізді көргеніме қуаныштымын	Рад вас видеть	I am glad to see you
Кешіріңіз	Извините	Pardon, excuse me.
Рақмет!	Спасибо!	Thank you!
Туған күніңмен!	С днем рождения!	Happy birthday!
Алло!	Алло!	Hallo!
тәртіп	поведение	behavior
кешірім сұрау	извиниться	apologize
Жақсылық тілеймін!	Всего хорошего!	Good-bye! All the best!
Бәрі жақсы болсын!	Всего доброго!	Have a nice day!
Мырзалар!	Господа!	Dear Gentlemen!
Асқаров мырза!	Господин Аскаров!	Mr. Askarov!

Гүлжан ханым!	Госпожа Гульжан!	Missis Gulzhan!
Қымбатты дос!	Дорогой друг!	Dear friend!
Қымбатты достар!	Дорогие друзья!	Dear friends!
Қымбатты Айнұр Рахманқызы!	Дорогая Айнур Рахмановна!	Dear Ainur Rakhmanovna!
Достар!	Друзья!	Dear Friends!
Әріптестер!	Коллеги!	Colleagues!
Құрметті әріптестер!	Уважаемые коллеги!	Dear colleagues!
өте қуаныштымын	очень рад (а)	I'm glad to...
әрине	конечно, безусловно	of course
иә	да	yes
жарайды	ладно	well
жақсы	хорошо	all right
Жарайды, әрине	Да, конечно.	Yes, of course.
мүмкін	возможно	maybe
өте жақсы	очень хорошо	very well
Болмайды!	Нельзя!	No you don't.
Жоқ, рақмет.	Нет, спасибо.	No, thank you.
Біз келіспейміз!	Мы не согласны!	We don't agree (with)...
Білмейміз	Незнаем	We do not know.
Бұл менің қолымнан келмейді	Это не в моих силах	It is quite impossible
Аман-сау бол!	Будь здоров! До свидания!	Good bye!
Ал, сау бол!	Ну, до свидания!	Bye, bye!
Сау болыңыз!	До свидания!	Good bye!
Қайыр қош бол!	Счастливо оставаться!	Good luck!
Қош бол!	Прощай!	Good-bye!
Кіруге бола ма?	Можно войти ?	May I come in?
Әпере салыңызшы	Подайте пожалуста	Could you pass it to me
Есікті жабыңызшы	Закройте дверь пожалуйста	Could you close the door
Түсіндіріңізші	Объясните, пожалуйста	Could you explain to me

ГОСУДАРСТВО, STATE МЕМЛЕКЕТ

МЕМЛЕКЕТ	ГОСУДАРСТВО	STATE
ел	страна	country
елтаңба	герб	coat of arms
әнұран	гимн	hymn
сот	суд	court
төреші	судья	judge
демократия	демократия	democracy
қылмыс	преступление	crime
қылмыскер	преступник	criminal
жаза	наказание	fine
түрме	тюрьма	prison
отан	родина	motherland
республика	республика	republic

халық	народ	people
президент	президент	president
азамат	гражданин	citizen
азаматтық	гражданство	citizenship
ұлт	национальность	nationality
елшілік	посольство	embassy
халықаралық	международный	international
үкімет	правительство	government
парламент	парламент	parliament
депутат	депутат	deputy
партия	партия	party
саясат	политика	policy
сыртқы саясат	внешняя политика	foreign policy
ата заң	конституция	constitution
бап	статья	article
кәсіподақ	профсоюз	trade union
құрылтай	съезд	congress

САЙЛАУ

дауыс беру
бюллетень салу

ВЫБОРЫ

голосовать
бросать, положить бюллетень

ELECTIONS

vote for
drop into

ЭКОНОМИКА

бюджет
ақша
қор
байлық
қаржы
баға
құны
нарық

ЭКОНОМИКА

бюджет
деньги
фонд
богатство
финансы
цена
стоимость
рынок

ECONOMY

budget
money
fund
wealth
finance
price
value
market

МЕДИЦИНА, MEDICINE МЕДИЦИНА

салауатты өмір салты	здоровый образ жизни	healthy way of living
тазалық	гигиена	hygiene
аурудың алдын алу	профилактика заболеваний	disease control and prevention
денсаулыққа зиян	вред для здоровья	health harm
теменкі шекпеу	не курить	non smoking
сауығу	выздоровление	recovery
ластану	загрязнение	pollution
нашақорлық	наркомания	drug addiction

ДӘРІГЕР, АУРУХАНА

тұмау

ВРАЧИ, БОЛЬНИЦА

простуда

DOCTOR, HOSPITAL

influenza

жарақат	рана	wound
аллергия	аллергия	allergy
соқырішек	аппендицит	appendicitis
ауру белгілері	симптомы болезни	symptoms
бас ауру	головная боль	headache
тіс ауру	зубная боль	toothache
құлағы ауру	боль в ухе	earache
белгілері	симптомы	symptoms
қан қысымы	давление крови	blood pressure
жөтел	кашель	cough
жедел жәрдем	скорая помощь	medical emergency service
аурухана	больница	hospital
психиатр	психиатр	psychiatrist
тіс дәрігері	зубной врач	dentist
көз дәрігері	окулист	ophthalmologist
ауру	больной, пациент	patient
дәрігерлік тексеру	медосмотр	medical examination
қан сараптамасы	анализ крови	blood test
зәр сараптамасы	анализ мочи	urine analysis
рентген	рентген	X-ray
емдеу	лечение	treatment
терапия	терапия	therapy
операция	операция	operation
укол	укол	injection
дәрі	лекарство	medicine
гипс, пластырь	гипс, пластырь	gypsum, plaster
рецепт	рецепт	prescription
кешігу	опоздать	to be late
дайындалу	приготовиться	to prepare for smth.
тоқтау	остановиться	to stop, to come to a stop
бұрылу	повернуться	to turn
еңбектеу	ползти	to creep, to crawl
айналу	вращаться	to rotate
көтеру	поднять	to rise
құлау	падать	to fall
жүгіру	бежать	to run
асығу	спешить, торопиться	to be in a hurry
қашу	убежать	to run away
кіру	входить, войти	to come in
қиылысу	пересекаться	to cross
кесіп өту	пересечь	to cross the road
оралу	возвращаться, вернуться	to return
жету	достигать, достичь	to reach
жүзу	плавать, плыть	to swim
сүңгу	нырять	to dive
келу	прибыть	to arrive in, at

ағу	течь	to flow, to run
бату	тонуть	to sink
ескек есу	грести	to row
ілесу	следовать	to follow
жинау	собирать	to gather
ұстап қалу	удержать	to hold on
босату	освободить	to evacuate
жоғалту	потерять	to lose
қалу	оставаться	to remain, stay
сақтау	хранить	to store
отыру	сидеть	to sit
жату	лежать	to lie
тұру	стоять	to stand
қою	положить	to lay, put down
араластыру	перемешать	to stir
туу	родить	to give a birth
өмір сүру	жить	to live
дем алу	дышать	to breathe
үйлену	жениться	to marry to smb.
атау	назвать	to call, name
жұмыс істеу	работать	to work
демалу	отдыхать	to rest, to have a rest
жұмысқа кірісу	приступить к работе	to start work
төлеу	платить	to pay
жұмсау (ақша)	тратить (деньги)	to spend
жинау	копить	to put by
жеу	есть, кушать	to eat
ішу	пить	to drink
тамақ дайындау	готовить пищу	to dish up
пісіру	печь	to stove
қуыру	жарить	to fry, roast, grill
қайнату	кипятить	to boil
тістеу	кусать	to bite
жұту	глотать	to swallow
шайнау	жевать	to chew
киіну	одеваться	to dress
кигізу	надеть	to put on
жуу	стирать	to wash
үтіктеу	гладить	to iron
тігу	шить	to sew
тапсырыс беру	заказать	to order
ұйықтау	спать	to go to bed
тіс тазалау	чистить зубы	to brush, clean one's teeth
жуыну	умываться	to wash
қырыну	бриться	to shave
баяну	краситься	to embroider, make up
ұйықтап кету	заснуть	to fall asleep

ояту	будить	to wake up
сүртінү	вытираться	to wipe, dry oneself
өлу	умереть	to die
суық тию	простудиться	to catch cold
емделу	лечиться	to cure
жерлеу	хоронить	to bury
жазылу	заживать	to heal, close up
ұнату	симпотизировать	to like
артық көру	предпочитать	to prefer
сыйлау, құрметтеу	уважать	to respect
жек көру	ненавидеть	to hate
күлу	смеяться	to laugh
айғайлау	кричать	to cry, shout
көңілдену	веселиться	to enjoy oneself, to make merry
шаршау	уставать	to get tired (with)
қорқу	бояться	to be afraid of
көру	видеть	to see
қарау	смотреть	to look (at)
тыңдау	слушать	to listen (to)
есту	слышать	to hear
байқау	наблюдать	to observe
түсіну	понимать	to understand
білу	знать	to know
жатқа оқу	учить наизусть	to learn by heart
қателесу	ошибиться	to be mistaken
санау	считать	to count
бөлу	делить	to divide
сызу	начертать	to inscribe
қайталау	повторять	to revise
баяу	красить	to dye
есеп шығару	решать	to solve
айнып қалу	передумать	to change one's mind
аудару	перевести	to translate
ашу	открыть	to open
ұстау	держать	to hold
жабу	закрыть	to close
шығару	производить	to produce
орындау	выполнить	to discharge one's duties, to perform one's functions
тауып алу	найти	to find
кесу	резать	to cut
қюю	лить, наливать	to cast, to pour
жөндеу	ремонтировать	to repair
бақылау	наблюдать, следить	to test
ауыстыру	заменить	to replace
пайдалану	использовать	to employ, to use

қолдану	применить	to apply
түсіріп алу	уронить	to drop
тастау	бросить	to throw
аралау	пилить	to saw
төгу	разлить	to pour off
сулау	мочит, намочить	to damp
сығу	выжимать	to twist
сөйлеу	говорить	to speak
айту	сказать	to say
айғайлау	кричать	to shout
біреуге қарата айту	обратиться	to speak (to), to address oneself (to)

жауап беру	ответить	to answer
көмектесу	помочь	to help
прокатқа алу, беру	брать или давать на прокат	to take or give on hire
жалға алу, беру	давать, брать в аренду	to hire, rent
сыйлау	подарить	to present
қабылдап алу	принять	to accept
қарызға алу	брать взаймы	to borrow
жалдау	нанять	to hire, rent
шақыру	пригласить	to invite
қонақтарды қабылдау	принимать гостей	to have guests
қоштасу	прощаться	to say good bye to
этикетті бұзу (жазалау)	нарушение этикета (наказание)	breach of the etiquette
ренжіту	обидеть	to offend
ұрлау	воровать	to steal
қорғану	защищаться	to defend, to protect
тілеу	желать	to wish

ДЕНСАУЛЫҚ

дәрі ішу
қызуы көтерілу
жату
жұту
суық тию
сауығу

ЗДОРОВЬЕ

принимать лекарство
повышение температуры
лежать
глотать
простудиться
выздоровливать,
выздороветь

HEALTH

to take medicine
to have high temperature
to be ill in bed
to swallow
to catch cold
to recover

сындыру
(аяғын сындырып алу)

ломать, сломать (ногу)

to break smb's leg

укол салу
дәрілер жазып беру
байлау, таңу
дәрі тамызу
рентгенге түсіру

делать укол
выписать лекарства
перевязать
капать
сделать снимок

to have injection
to prescribe a medicine
to bandage
to drop
to take X-ray

КОМПЬЮТЕРМЕН ЖҰМЫС

сақтау

РАБОТА С КОМПЬЮТЕРОМ

сохранить

WORK WITH COMPUTER

to save

іздеу	искать	to search
көшіру	копировать	to copy
қою	вставить	to insert
жіберу	отправить	to send
тексеру	проверить	to check
басып шығару	печатать	to print
жою	удалить	to delete
ықшамдау	сжать	to archive
басқаша атау	переименовать	to rename
өзгерту	изменить	to change
алмастыру	заменить	to substitute
қарайту, ерекшелеу	выделить	to select

КІТАПХАНА

жазылу
алу

БИБЛИОТЕКА

записаться
брать, взять

LIBRARY

to join library
to take a book
from the library
to return (a book)
to the library
charge, check a book
(out of a library)

ҚҰЖАТ

спросить, просить
қол қою
құжат жинау
дайындап қою
толықтыру
толтыру
ұсыну
тігу
түзету

ДОКУМЕНТ

сұрау
подписать
собрать документы
приготовить
дополнить
заполнить
предложить
подшить, прошнуровать
исправить

DOCUMENT

to ask
to sign
to gather
to prepare
to add to
to fill in, out
to offer
to string, to tie together
to correct

ҚЫЛМЫС

жауап алу
тергеу
жауап беру
жауапқа тарту

ПРЕСТУПЛЕНИЕ

допрашивать
допрос
отвечать
привлечение
к ответственности

CRIME

to examine
to interrogate question
to account, return, reply
to call smb. to account

сұрақ қою
іздеу салу

задать вопрос
подать в розыск

to answer reply
to keep after (the criminal)

ИМЯ ПРИЛАГАТЕЛЬНОЕ, THE ADJECTIVE

СЫН ЕСІМ

сирек	редкий	seldom
жиі	частый	often

шапшаң, тез, жылдам	быстрый	quick
кездейсоқ	случайный	accidental
қабілетті	способный	capable
талантты	талантливый	talented
алғыр	хваткий	tenacious
зерек	смышленный	intelligent
аңқау	наивный	naive
алаңғасар	рассеянный	absent-minded
үлгілі	образцовый	exemplary
ұқыпты, құнтты	бережливый	thrifty
әдепті, сыпайы	деликатный	tactful
белгілі	известный	famous
білімді	образованный	educated
мәдениетті	культурный	cultural
тәжірибелі	опытный	experienced
беделді	авторитетный	authoritative
белсенді	активный	active
ақылды	умный	reasonable
адал	честный	honest
әділ	справедливый	fair
қайырымды, мейірімді	добрый	kind
қатыгез	жестокий	cruel
қонақжай	гостеприимный	hospitable
сараң	жадный	greedy
жалқау	ленивый	lazy
салақ	неряшливый	careless, untidy
ұрысқақ	ворчливый, скандальный	scandalous
шыдамды	терпеливый	patient
бақытсыз	несчастный	unhappy, unfortunate
қызық	интересный	interesting
бағалы	ценный	valuable
көңілсіз	скучный	boring
сүйкімсіз	неприятный	unpleasant
қорқынышты	страшный	terrible
көңілді	веселый	joyful
ашуланшақ	раздражительный	anxious
ашулы	сердитый	angry
толық	полный	plump
семіз	упитанный	fat
арық	худощавый	thin
сау	здоровый	healthy
күшті	сильный	strong
әлсіз	слабый	weak
ұйқышыл	сонливый	drowsy, sleepy
бай	богатый	rich
кедей	бедный	poor
жас	молодой	young

кіші	младший	little
үлкен	старший	elder
ересек	взрослый	adult
кәрі	старый	old
бойдақ	неженатый	unmarried
тұрмыс құрған	замужняя	married
отбасылы	семейный	family man
қолайлы	удобный	comfortable
қолайсыз	неудобный	uncomfortable
таза	чистый	clean
кір	грязный	dirty
күрделі	сложный	compound
қарапайым	простой	simple
маңызды	важный	important, significant
қиын	трудный	difficult
жеңіл	легкий	easy
ұқсас	похожий	like
сапалы	качественный	qualitative
жасанды	искусственный	artificial
қажетті	необходимый	necessary
дұрыс	правильный	correct, right
дұрыс емес	неправильный	wrong
жалған	ложный	false
нақты	конкретный	correct, right
дәл	точный	exact
пайдалы	полезный	useful, helpful
зиянсыз	безвредный	harmless
басты	главный	main
күнделікті	ежедневный	daily
мазасыз	тревожный	anxious
салмақты	серьезный	serious
қайғылы	печальный	sad
сирек	редкий	occasional
ауызша баяндау	устное описание	oral description
жазбаша сипаттау	письменное описание	written description
қысқаша суреттеу	краткое описание	short description
толық суреттеу	полное описание	complete description
батыл	смелый	brave
жедел	срочный	urgent
соңғы	последний	last
ауыр	трудный	difficult
сары	желтый	yellow
жасыл	зеленый	green
қара	черный	black
ақ	белый	white

ашық	светлый	light
көк	синий	blue
қоңыр	коричневый	brown

МӨЛШЕР

РАЗМЕР

SIZE

үлкен	большой	large
ұзын	длинный	long
биік	высокий	tall
қысқа	короткий	short
кең	широкий	wide
кішкентай	маленький	small
төмен	низкий	low
жоғары	высокий	high
жұқа	тонкий	thin
қалың	толстый	thick
қисық	кривой	curved
түзу, тура	прямой	straight
тік бұрышты	прямоугольный	rectangular
ыстық	горячий	hot
жылы	теплый	warm
суық	холодный	cold
салқын	прохладный	cool
қатты	твердый	solid
жұмсақ	мягкий	soft
тәтті	сладкий	sweet
ащы	горький	bitter
қою	крепкий	strong (tea)
шулы	шумный	noisy
сәнді	модный	fashionable
әдемі	красивый	beautiful
спорттық	спортивный	sport
жазғы	летний	summer
қысқы	зимний	winter
тар	узкий	tight
жаңа	новый	new
жаман	плохой	bad
жеңіл	легкий	light
ауыр	тяжелый	heavy
сол	левый	left
оң	правый	right
минимум, ең аз	минимум	minimum
әр алуан, әртүрлі	многообразный, разный	varied
жаңашыл	новатор	innovator
қазіргі	современный	contemporary, modern
қатты	громкий	loud
дөрекі	грубый	coarse
қалың	густой	bushy eyebrows

ақылды	умный	clever, wise
ақымақ	бестолковый	stupid
таза	чистый	clean

ИМЯ ЧИСЛИТЕЛЬНОЕ, NUMERALS

САН ЕСІМ

нөл	ноль	zero
бір	один	one
екі	два	two
үш	три	three
төрт	четыре	four
бес	пять	five
алты	шесть	six
жеті	семь	seven
сегіз	восемь	eight
тоғыз	девять	nine
он	десять	ten

он бір	одиннадцать	eleven
он екі	двенадцать	twelve
он үш	тринадцать	thirteen
он төрт	четырнадцать	fourteen
он бес	пятнадцать	fifteen
он алты	шестнадцать	sixteen
он жеті	семнадцать	seventeen
он сегіз	восемнадцать	eighteen
он тоғыз	девятнадцать	nineteen

жиырма	двадцать	twenty
жиырма бір	двадцать один	twenty one
жиырма екі	двадцать два	twenty two
жиырма үш	двадцать три	twenty three
жиырма төрт	двадцать четыре	twenty four
жиырма бес	двадцать пять	twenty five
жиырма алты	двадцать шесть	twenty six
жиырма жеті	двадцать семь	twenty seven
жиырма сегіз	двадцать восемь	twenty eight
жиырма тоғыз	двадцать девять	twenty nine

отыз	тридцать	thirty
отыз бір	тридцать один	thirty one
қырық	сорок	forty
елу	пятьдесят	fifty
алпыс	шестьдесят	sixty
жетпіс	семьдесят	seventy
сексен	восемьдесят	eighty

тоқсан	девяносто	ninety
жүз	сто	one hundred/a hundred
жүз бір	сто один	one hundred and one
екі жүз	двести	two hundred
үш жүз	триста	three hundred
үш жүз елу бес	триста пятьдесят пять	three hundred and five
мың	тысяча	thousand
мың бір	тысяча один	one thousand one
үш мың бес	три тысячи пять	three thousand and five
бес мың үш	пять тысяч три	five thousand and three

бірінші	первый	the first
екінші	второй	the second
үшінші	третий	the third
төртінші	четвертый	the fourth
бесінші	пятый	the fifth
алтыншы	шестой	the six
жетінші	седьмой	the seventh
сегізінші	восьмой	the eight
тоғызыншы	девятый	the ninth
оныншы	десятый	the tenth

біреу	одно/-а/один	one
екеу	двое	two
үшеу	трое	three
төртеу	четверо	four
бесеу	пятеро	five
алтау	шестеро	six
жетеу	семеро	seven

МЕСТОИМЕНИЕ, PRONOUNS

ЕСІМДІК

мен	я	I
сен	ты	you
сіз	вы	you
ол	он, она	he, she
біз	мы	we
сендер	вы	you
сіздер	вы	you
олар	они	they

бұл	это	this
сол	тот	that
осы	этот	that, thist, it
анау, ана, әне, әнеки	тот	that
мынау, мына, міне	этот	this

кім?	кто?	who ?
не?	что?	what?
қай?	который?	which?
қандай?	какой?	which?
қанша? неше?	сколько?	how many? how much?
нешінші?	который раз?	which times?
қайда?	куда?	where?
қайдан?	откуда?	where ...from?
қалай?	как?	how ?
қашан?	когда?	when?
өзім	я сам	myself
өзің	ты сам	yourself
өзіңіз	вы сами	yourself
өзі	он сам	himself
өз	сам	oneself, himself, herself
өзіміз	мы сами	ourselves
өздерің	вы сами	yourselves
өздеріңіз	вы сами	yourselves
біреулер	кто-то	somebody, anybody
бірдеңе (бірдеме)	что-то	something, anything
бірнеше	несколько	some, any
еш	ни...	none (of)
ешкім	никто	nobody
көрші	соседний	neighbouring, next
менің	мой	my
сіздікі	ваш	yours
біздікі	наш	ours
сенің	твой	your
оның	его, ее	his/her
олардың	их	their
өзімнің	свой	my
әкемнің (үйі)	(дом) отца	father's
ҮСТЕУ	НАРЕЧИЕ	THE ADVERBS
осында, мұнда	здесь	here
оңға	направо	to the right
солға	налево	to the left
онда, анда	там	there
қасында, жанында, маңында	рядом	next
төменде, астында	внизу	down
алда, алдында	впереди	ahead, in front
жақын	близко	near
алыс	далеко	far
жоғарыда	наверху	up, above

төмен	внизу	below
іште	внутри	inside
сыртта	снаружи	outside
сол жақта	слева	to/from/on the left (of)
оң жақта	справа	to/at/from/on the right (of)
мұнда	сюда	here
сонда	туда	there
қазір	сейчас	now
жақында	недавно	recently
кейін	после	later (on)
жақында	скоро	soon
әдетте	обычно	usually
күнде (сайын т.б.)	каждый (день, месяц и т.д.)	every (day, month, etc.)
бір күні, бірде	как-то раз	once
кейде	иногда	sometimes
жиі	часто, регулярно	constantly
жыл сайын	ежегодно	yearly, annual
күнде, күн сайын	ежедневно	everyday, daily
содан кейін	потом	then
кейін	позже	later (on)
ерте	рано	early
кеш	поздно	lately
таңертеңнен кешке дейін	с утра до вечера	from morning till night
анда-санда	иногда	at times
кеше	вчера	yesterday
бүгін	сегодня	today
ертең	завтра	tomorrow
былтыр	в прошлом году	last year
биыл	в этом году	this year
күндіз	днем	in the day time
түнде	ночью	at night
кешке	вечером	in the evening
таңертең	утром	in the morning
алдыңгүні	позавчера	the day before yesterday
бүрсігүні	послезавтра	the day after tomorrow
енді, қазір	теперь	now, nowadays
бұрын	раньше	before
тез, жылдам	быстро	fast, quick
жедел, шапшаң	быстро	quickly
үнемі, ылғи	постоянно	permanently, always, constantly
ақырын	потихоньку	slowly, gradually
тамаша	прекрасно	wonderful
дәл	точно	exactly
біраз	немного	a little, some
өте	очень	very
көп	много	much, a lot of

КӨМЕКШІ СӨЗДЕР

алдында
артында
үстінде
астында
ішінде
сыртында

СЛУЖЕБНЫЕ СЛОВА

перед
зад
на
под
внутри
снаружи

AUXILIARY WORDS

in front
from behind
on
under
inside
outside

ЖАЛҒАУЛЫҚТАР

себебі
өйткені
әлде
бірақ
кейде
сондықтан, сол себепті

СОЮЗЫ

потому что, из за того
потому что, ведь, ибо
или
но
иногда
поэтому

CONJUNCTION

because, because of
because, as, for
or
but
sometimes
therefor, so

СЕПТЕУЛІКТЕР

дейін, шейін
кейін, соң
бірге

ПОСЛЕЛОГИ

до
после
вместе

POSTPOSITION

till
arter
together

ДЕМЕУЛІКТЕР**сұраулықтар**

- Сен ше? Кітап па?
ма/ме/ба/бе/па/пе/ше

ЧАСТИЦЫ

- А ты?
Книга ли?

PARTICLES

Are you?
Is it a book?

модаль сөздер

сияқты, секілді, тәрізді
шығар
қажет, керек
тиіс
әрине

модальные слова

похоже
возможно, может быть
нужно
должен
конечно

modal words

like, as
possibly, perhaps
necessary
must, have to
of course

расында

воистину,
в действительности,
на самом деле

really

рас
сірә
қысқасы

правда
возможно
короче говоря

true
perhaps
in short, to cut
a long story short

өкінішке орай

к сожалению

unfortunately

МАҚАЛ-МӘТЕЛДЕР

АДАМ ЖӘНЕ ОНЫҢ ҚАСИЕТІ	ЧЕЛОВЕК И ЕГО ПРИРОДА	HUMAN BEING AND HUMAN NATURE
Уәде жанның азығы.	Уговор дороже денег.	A bargain is a bargain.
Аш бала тоқ баламен ойнамайды, тоқ бала аш боламын деп ойламайды.	Брюхо глухо: словом не уймешь (что ни говори, а корми); голодное брюхо глухо (без уха).	The belly has no ears: hungry bellies have no ears.
Қорқақ күнде өледі.	Трус умирает много раз.	Coward dies many times.
Әр елдің салты басқа, иттері қара қасқа.	Сколько стран, столько обычаев. Что город, то норов.	Many countries so many customs.
Ақылы жоқтың ақшасы тұрмайды.	У глупого деньги долго не держатся.	A fool and his money are soon parted.
Ауру қалса да әдет қалмайды.	Одна привычка вытесняет другую.	Habit cures habit.
Жақсы сөз – жарым ырыс.	Люди охотно верят тому, чего сами желают.	The wish is father to the thought.
ЕҢБЕК ПЕН КӘСІП. ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ӨНЕР.	ТРУД И ПРОФЕССИЯ. НАУКА И ИСКУССТВО.	WORK AND LABOUR. SCIENCE AND PROFESSION.
Еңбегіне қарай, өнбегі; Өмір үйретеді, еңбек ширатады.	Работая, мы учимся.	In doing we learn.
Әр нәрсенің басталатын жері бар.	Все имеет начало, зачинается, починается, от начала начинается.	Everything must have a beginning
Қойшы көп болса, қой арам өлер.	У семи няnek дитя без глазу.	Too many cooks spoil the broth.
Білімді мыңды жығады, Білікті бірді жығады.	Хорошая наковальня не боится молота.	A good anvil does not fear the hammer
Өткен іске өкінбе	Что с возу упало, то пропало.	It's no use crying over spoil milk.
ӨМІР. ӨЛІМ. ТАҒДЫР.	ЖИЗНЬ. СМЕРТЬ. СУДЬБА.	LIFE. DEATH. FATE.
Жаман хабар жерде жатпайды.	Худые вести не лежат на месте. Плохая молва на крыльях летит.	Bad news travels fast. Ill news flies fast.

Күнде той бола бермес.	Не все коту масленица.	Christmas comes but once a year.
Жоққа жүйрік жетпейді.	Противоположности притягиваются.	Extremes meet.
Сақтықта қорлық жоқ.	Предупреждение тоже бережение.	Forewarned, forearmed.
Заман өзгерсе, заң да өзгереді.	Новая метла по новому метет.	New lords, new laws.
Бес саусақ бірдей емес.	Что положено царю, не положено дьячку.	One man may steal a horse while another may not look over a hedge.
Байлық мұрат емес. Жоқтық ұят емес.	Богатство не идеал, Бедность не порок.	Poverty is no crime.
Болар іс болды, бояуы сінді.	Что было, то было.	What's gone is gone.

ҚИЫНШЫЛЫҚ. ҮМІТ. АҚЫЛ - КЕҢЕС. ТӘЛІМ-ТӘРБИЕ.

ТРУДНОСТИ. НАДЕЖДЫ. СОВЕТЫ. ВОСПИТАНИЕ.

DIFFICULTIES. HOPE. ADVICE.

Ертеңгі астан ауыз ти, түскі асты тастама, кешкі асқа қарама.	Завтрак съешь сам, обедом с другом поделись, а ужин отдай врагу.	A bit in the morning is better than nothing all day.
Көрпеңе қарай көсіл.	По одежке протягивай ножки; по одеялу ноги протягивай.	Cut the coat according to the cloth.
Күлме досқа, келер басқа.	Не смейся, горох, - не лучше бобов.	Jeerers must be content to taste of their own broth.
Үйлену оңай, Үй болу қиын.	Замуж выйти не напасть, как бы замужем не пропасть.	It is not every couple that is a pair.

ДЕНСАУЛЫҚ, БАҚЫТ, БАҚЫТСЫЗДЫҚ. Жаңбырдың соңы күншуақ, Қайғының соңы қуаныш.	ЗДОРОВЬЕ, СЧАСТЬЕ, НЕСЧАСТЬЕ Все пройдет.	HEALTH, HAPPINESS, UNHAPPINESS. Everything passes. Every cloud has a silver lining.

Сабыр түбі сары алтын.	Терпенье лучшее спасенье.	Patience is a plaster for all sores.

Ерте тұрған озады елден.	Кто рано ложится и рано встает, здоровье, богатство и ум наживает.	Early bird catches the worm.

ТІЛ. ТІЛ ӨНЕРІ.	РЕЧЬ. ИСККУСТВО РЕЧИ.	LANGUAGE AND SPEECH.

Аз айтып, көп тоқы.	Меньше говори, больше слушай.	Keep your mouth shut and your ears open.

Көп сөз көмір, Аз сөз алтын.	Больше дела, меньше слов. Слово – серебро, молчание – золото; сказано – серебро, не сказано – золото.	Speech is silver but silence is gold; no wisdom like silence.

УАҚЫТ. ТАБИҒАТ ҚҰБЫЛЫСТАРЫ.	ВРЕМЯ. ПРИРОДНЫЕ ЯВЛЕНИЯ. СУЩНОСТЬ, СУТЬ	TIME. NATURAL PHENOMENA. ESSENCE.

Жел тұрмаса, шөптің басы қимылдамайды.	Нет дыма без огня.	There is no fire without smoke.

Уақыт ұлы емші.	Время лучший целитель.	Time cures all things; time is the best healer.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Н.Т. Сауранбаев редакциясымен. Орысша-қазақша сөздік, – Алматы, 1954.
2. В.В. Морковкин. Идеографические словари. М: МГУ, 1970.
3. Қ. Бекбаев. Үлкен қазақша-орысша/орысша-қазақша сөздік. – Алматы, 1999.
4. Ұ.А. Жанпейісова, Х.К. Мауленова, Қазақша-орысша тақырыптық сөздік, – Алматы, 1997.
5. Н.П. Андрюшина, И.Н. Афанасьева, Г.А. Битехтина, Л.П. Клобукова. Лексический минимум II сертификационного уровня, компонент системы тестирования по РКИ, Доклады и сообщения. ЦМО МГУ им. М.В. Ломоносова, – 2005.
6. Э.Д. Сүлейменова, А.М. Алдашева, Д.Х. Аканова, Ж.Б. Алдаш. Ресми-іскери тіл: қазақша-орысша тіркесімдер сөздігі. – Алматы, 2005.
7. З.С. Күзекова, Т. Тұяқбаев. Қазақша-орысша, орысша-қазақша дипломатиялық сөздік. – Астана: Елорда, 1998.
8. Под. ред. К.В. Журавченко, Русско-английский дипломатический словарь, – М., 2001.
9. Ж.М. Аяпова, Е.М. Арынов. Іскер адамның орысша-қазақша экономикалық түсіндірме сөздігі. – Алматы, 1993.
10. А.Н. Булыко, Современный словарь иностранных слов. – М., 2005.
11. Т.М. Баймахан. Английские пословицы и поговорки и их эквиваленты в русском и английском языках. – Туркестан, 2006.
12. Т.Т. Аяпова. Қазақ тілі. (Казахский язык для изучающих) – Алматы: Ана тілі, 2006.
13. Т.Т. Аяпова, Қазақ тілі. (Казахский язык для начинающих) – Алматы: Ана тілі, 2002.
14. Ф.Ш. Оразбаева, Т.Т. Аяпова т.б. Қазақ тілі (негізгі деңгей) (6 кітап). – Жазушы, 2007.
15. Ф.Ш. Оразбаева, Т.Т. Аяпова т.б. Қазақ тілі (қарапайым деңгей) (6 кітап). – Алматы. Жазушы, 2007.
16. Ф.Ш. Оразбаева, Т.Т. Аяпова т.б. Қазақ тілі (орта деңгей) (6 кітап). – Алматы. Жазушы, 2007.
17. Ф.Ш. Оразбаева, Т.Т. Аяпова т.б. Қазақ тілі (ортадан жоғары деңгей) (6 кітап). – Алматы. Жазушы, 2007.
18. Ф.Ш. Оразбаева, Т.Т. Аяпова т.б. Қазақ тілі (жоғары деңгей) (6 кітап). – Алматы. Жазушы, 2007.
19. Ф.Ш. Оразбаева, Т.Т. Аяпова т.б. Қазақ тілі (жетік деңгей) (6 кітап). – Алматы. Жазушы, 2007.
20. Ф.Ш. Оразбаева, Т.Т. Аяпова и др. 6 электронных учебников казахского языка как второй. – Алматы. Жазушы, 2007.

Пішімі 210x275

Қәріп түрі «FranklinGothicBookCondITC»

Басуға 11.10.2011 қол қойылды

Таралымы 5000 дана

Тапсырыс №629

Дизайн және басып шығару «Ақарман-медиа» ЖШС

Астана қ-сы, Байсейітова к-сі, 114/2

тел. 28 96 67, 28 96 68
